

LATVIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
LETTON A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
LETÓN A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 17 May 2001 (afternoon)

Jeudi 17 mai 2001 (après-midi)

Jueves 17 de mayo de 2001 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Uzrakstiet komentāru par sekojošajiem darbiem.

1. (a)

Naivu cilvēku jautājumi dažkārt ir interesanti. Nesen kāda latviešu izcelsmes amerikāniete, piemēram, noprasīja man skaidri un gaiši: nu, bet toreiz, Staļina laikos, kā jūs visi te nesajukāt prātā? Dzīvot tādās šausmās, pieredzēt tādas noziedzības!

5 Es kaut ko atsmēju par Bokačo “Dekameronu” pačaloju par jaunības bezbēdību pat mēra laikā. Un patiesībā jau viņa atbildi nemaz negaidīja. Mums abiem rokā bija šampanieša glāze, oficiāla pieņemšana baismām sarunām nav īstā vieta. Tāpat kā tā nav īstā vieta jogu vingrošanai vai gregorīniskai dziedāšanai.

10 Bet, naktī pamodies, jautājumu atcerējos un sāku domāt. Patiesām, kā mēs toreiz visu uztvērām? Vai apkārt drūzmējās viena vienīga baiļu birga? Protams, mēs zinājām daudz ko šaušalīgu. Pirms gadiem desmit Rīgas kinostudijā uzņēma dokumentālu filmu par cilvēku, kas, notiesāts uz nāvi, gaida soda izpildīšanu. Kāds kritiķis rakstīja, ka ar tik baigām lietām skatītājus neētiski traucēt. Cits kritiķis savukārt atbildēja: visi mēs esam notiesāti uz nāvi un gaidām sprieduma izpildīšanu.

15 Cilvēkā, cik noprotams, darbojas automātiska regulācija: šausmām, ārkārtas izjūtām tā ļauj valdīt pār mums ierobežotu laiku. Visasākie pārdzīvojumi noplok, visneparastākās situācijas sākam uztvert aukstasinīgāk. Āfrikā savulaik gaužām pārsteigts vēroju plēsonīgo lauvu un neaizsargāto zāles ēdāju -- antilopju, gaceļu, gnū -- dīvainās attiecības. Stirnas un buki vienaldzīgi ganījās lauvām gandrīz blakus. Līdz ēdamreizei.

20 Kad īsais medību sasprindzinājums ar bēgšanu un gūstīšanu aprima, lauvas plosīja dienišķo upuri, bet zāles ēdāji turpat lauvām degungala turpināja ganīties.

25 Es domāju, liela nozīme bija sajauktajiem kritērijiem un laikmeta visnotaļ augstajam necilvēcību fonam. Vācija, kas tik skaļi bija klaigājusi par komunistu briesmu darbiem, pati izrādījās ne mazāk vainīga. Koncentrācijas nometņu tuvumā uzgāja jaunus un jaunus nevainīgu upuru masu kapus. Drausmonību atklāsmes bija kļuvušas ikdienišķas.

30 No padomju režīma ieprogrammētajām briesmām pašas lielākās, bez šaubām bija izsūtīšanas. Upuru skaita ziņā tās varēja pielīdzināt tādai stihiskai nelaimei kā zemestrīce. Kad kārtējais vilnis bija pāri, cits nekas neatlika kā cerēt, ka nelaime neatkārtosies.

Z. Skujiņš. Jātnieks uz lodes. 1996

- Kāda ir šī fragmenta pamatdoma?
- Aplūkojiet salīdzinājumus, ko izmanto autors un to iespaidu uz fragmentu kopumā.
- Komentējiet autora valodu šai fragmentā.

1. (b)

Nepieticīga

Būtu jāpriecājas, ka atveras acis
Un tiekas ar zilu rītu
Un kājas kā atsperes spraigas
Atgrūž mani no grīdas.

5 Būtu jāpriecājas par to, kas ir,
Jo tas ir bezgala daudz,
Vējš mierīgi bērzzaru aizkaru šķir,
Un bērns mani vārdā sauc...

10 Būtu jāpriecājas par papīra lapu,
Uz kuras var rakstīt tā,
Ka paliek pēdas tīras un labas
Tautas sirdī kā granītā.

Ā. Elksne. *Es visu mūžu mīlējusi esmu*. 1988

- Kāpēc dzejolim ir šāds virsraksts?
  - Kāda ir dzejolī izmantotā valoda?
  - Kāda ir 11, 12 rindiņu nozīmība?
-